

V Bruseli 18. mája 2018
(OR. en)

9029/18

RECH 186
TELECOM 142
IND 136
MI 355
COMPET 318
DATAPROTECT 94
ECOFIN 428
CYBER 104

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	8692/18 RECH 169 TELECOM 123 IND 122 MI 323 COMPET 282 DATAPROTECT 84 ECOFIN 396 CYBER 84
Predmet:	Návrh záverov Rady o európskom cloude pre otvorenú vedu (EOSC) – <i>prijatie</i>

1. Európska komisia uverejnila 14. marca 2018 pracovný dokument útvarov Komisie, ktorý opisuje plán realizácie európskeho cloudu pre otvorenú vedu (EOSC) vrátane novej technickej architektúry, správy a finančných mechanizmov. EOSC združí existujúce a vznikajúce dátové infraštruktúry a ponúkne virtuálne prostredie pre cezhraničné a interdisciplinárne uchovávanie, výmenu a opätovné využívanie výskumných údajov.
2. S cieľom poskytnúť usmernenia pre vykonávanie EOSC predložilo predsedníctvo návrh záverov Rady o európskom cloude pre otvorenú vedu. Návrh záverov preskúmala pracovná skupina pre výskum na svojich zasadnutiach 11. apríla, 23. apríla a 3. mája 2018 a dospela k širokému konsenzu o znení.

3. Výbor stálych predstaviteľov potvrdil konsenzus dosiahnutý na zasadnutí 16. mája 2018 a dohodol sa na tom, že návrh záverov predloží Rade (konkurencieschopnosť) na prijatie na zasadnutí, ktoré sa uskutoční 28. – 29. mája 2018.
 4. Rada (konkurencieschopnosť) sa preto vyzýva, aby na svojom zasadnutí, ktoré sa uskutoční 28. – 29. mája 2018, prijala závery, ako sa uvádzajú v prílohe.
-

NÁVRH

ZÁVERY RADY

o európskom cloude pre otvorenú vedu (EOSC)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

- svoje závery z 27. mája 2016 o prechode k systému otvorenej vedy¹, v ktorých vyzvala Komisiu, členské štáty a zainteresované strany, aby prijali kroky potrebné na to, aby sa otvorená veda stala skutočnosťou, a aby presadzovali potrebu koordinovaných opatrení v rámci príslušných multilaterálnych a medzinárodných fór, ako aj fór na úrovni štátov a EÚ,
 - uznesenie Európskeho parlamentu o európskej iniciatíve v oblasti cloud computingu, ktoré bolo prijaté vo februári 2017 a v ktorom EP vyjadril podporu európskemu cloudu pre otvorenú vedu a Komisiu a členské štáty vyzval, aby v spolupráci s ostatnými zainteresovanými stranami vytvorili plán, ktorý čo najskôr stanoví jasný harmonogram na vykonávanie akcií predpokladaných v EOSC,
1. UZNÁVA pokrok, ktorý sa dosiahol v budovaní prístupu k prvotriednym európskym dátovým infraštruktúram a cloudovým službám od vtedy, ako Komisia 19. apríla 2016 prijala oznámenie o európskej iniciatíve v oblasti cloud computingu – budovanie konkurencieschopnej dátovej a znalostnej ekonomiky v Európe a 10. mája 2017 oznámenie o preskúmaní vykonávania stratégie digitálneho jednotného trhu v polovici trvania, v ktorých potvrdila potrebu vypracovať plán realizácie európskeho cloudu pre otvorenú vedu.

¹ 9526/16.

2. BERIE NA VEDOMIE vyhlásenie o EOSC z 26. októbra 2017, ktoré vyplynulo zo samitu EOSC z 12. júna 2017, ktorého cieľom bolo revidovať implementačné plány v oblastiach EOSC vyžadujúcich si prednostné opatrenia, zvýšiť angažovanosť a budovať konsenzus, a PRIPOMÍNA, že vytvorenie EOSC je v súčasnosti jedným z najvýznamnejších procesov v EÚ zameraných na oblasť výskumu a že Európska komisia a členské štáty zaň nesú spoločnú zodpovednosť pri zohľadnení zapojenia a podpory zainteresovaných strán.
3. POUKAZUJE NA TO, že pri realizácii a ďalšom vývoji špičkových riešení pre účinné poskytovanie a využívanie vysokokvalitných vedeckých údajov s účinnými deskriptormi a jednoduchým prístupom, ktoré sa vyznačujú interoperabilitou a opätovnou použiteľnosťou, plne uplatňujú zásady FAIR² a budujú a podporujú spoločný dátový priestor (Data Commons), by sa mali brať do úvahy už zavedené postupy výskumných obcí, výskumné infraštruktúry ESFRI, elektronické infraštruktúry, ako aj ďalšie relevantné národné infraštruktúry.
4. ZDÔRAZŇUJE, že v súvislosti so zdieľaním údajov je potrebné zaoberať sa otázkou príslušných obchodných záujmov, ako aj záujmov súvisiacich so súkromím a bezpečnosťou, a to v súlade so vzorcom „otvorené podľa možnosti, uzavreté podľa potreby“.
5. V tomto kontexte VÍTA pracovný dokument útvarov Komisie o pláne realizácie európskeho cloudu pre otvorenú vedu, v ktorom sa uvádza združený model EOSC a dvojfázových prístup k zavedeniu EOSC. BERIE NA VEDOMIE, že na prvú fázu realizácie EOSC sa plánuje podpora prostredníctvom projektov financovaných z rámcového programu EÚ pre výskum a inováciu (Horizont 2020), a ZDÔRAZŇUJE dôležitosť koordinácie rozličných prebiehajúcich aj budúcich projektov financovaných z rámcových programov EÚ pre EOSC vrátane nadnárodných iniciatív, ktoré svoju činnosť spájajú s EOSC. PODČIARKUJE, že začiatok druhej fázy závisí od hodnotenia prvej fázy, ktoré vykonajú Komisia a členské štáty, a to bez toho, aby bol dotknutý viacročný finančný rámec na obdobie po roku 2020.

² Vyhl'adateľné, dostupné, interoperabilné, opätovne použiteľné (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable – FAIR).

6. UZNÁVA, že vývoj EOSC je stranou ponuky v rámci širšej politickej iniciatívy zameranej na zabezpečenie čo najotvorenejšieho prístupu k vedeckým výsledkom a presadzovanie praxe otvorenej vedy v Európe. ZDÔRAZŇUJE, že efektívnosť si vyžaduje postupovať simultánne aj na strane dopytu, kde subjekty, ktoré výskum financujú, podporujú otvorený prístup, mandáty pre správu údajov a zásady FAIR, ako aj stimuly a odmeny. NALIEHAVO ŽIADA Komisiu a členské štáty zabezpečiť, aby EOSC bolo prostredím zameraným na používateľa, ktoré na začiatku slúži predovšetkým výskumnej obci, opiera sa o jej najpokročilejšie postupy a potom sa ďalej otvára širšej komunite používateľov vrátane MSP, občanov a orgánov verejnej moci.
7. UZNÁVA, že zmena kultúry výskumných pracovníkov smerom k otvorenosti je podmienkou úspešnej realizácie EOSC, s čím súvisí potreba zohľadniť aktuálne diskusie o zásluhách vo výskumných kariérach a spôsoboch doplnenia nových parametrov k tým, ktoré doteraz existujú.
8. SÚHLASÍ s tým, že model EOSC by sa mal zakladať na celoeurópskom združení dátových infraštruktúr s cieľom dosiahnuť flexibilitu a adaptabilitu vo vzťahu k meniacim sa potrebám zainteresovaných strán. S cieľom umožniť funkčnosť tohto združenia národných a európskych dátových infraštruktúr NABÁDA členské štáty, aby svoje príslušné komunity, ako sú napríklad elektronické infraštruktúry, výskumné infraštruktúry, organizácie financujúce výskum a organizácie vykonávajúce výskum, zorganizovali tak, aby boli pripravené spojiť sa s EOSC, a VYZÝVA Komisiu na optimálne využitie prebiehajúcich projektov, existujúcej odbornosti a vedomostí prostredníctvom aktuálnych iniciatív, ako sú ESFRI, eIRG, GO FAIR a iné.

9. DOMNIEVA SA, že vývoj EOSC by vzhľadom na jeho otvorený charakter mal byť inkluzívnym a postupným procesom, a ODPORÚČA Komisii a členským štátom zaistiť, aby sa zainteresované strany mohli zúčastňovať na dobrovoľnom základe tak, že si zvolia, ktoré služby a súbory údajov môžu poskytnúť do spoločného využívania, na základe dostupných prostriedkov a v súlade s uplatniteľnými pravidlami a predpismi.
10. Preto VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby spoločne preskúmali možnosti vytvorenia mapy národných infraštruktúr pre vedecké dáta a iniciatív v členských štátoch, ktoré by mohli byť združené, s cieľom zabezpečiť, aby sa riadne zohľadnili súčasné štruktúry, kompetencie, funkcie a iniciatívy v oblasti správy výskumných údajov.
11. PODČIARKUJE, že kľúčovými faktormi úspechu EOSC sú dobrá správa a udržateľný obchodný model, ako aj odborná príprava primeraného počtu dátových odborníkov. PODPORUJE dvojfázový prístup k správe EOSC, ktorý všetkým členským štátom a Komisii umožní v prvej fáze riadiť počiatočný vývoj EOSC a dohliadať naň. V druhej fáze by správa EOSC mala prejsť predovšetkým do rúk zainteresovaných strán, pričom by si ale vysokú úroveň riadiacej funkcie zachovali všetky členské štáty a Komisia. ODPORÚČA, aby sa zaviedla účinná koordinácia s ESFRI.
12. VÍTA SKUTOČNOSŤ, že model EOSC pozostáva zo šiestich prepojených línií činností (štruktúra, služby, údaje, prístup, pravidlá, správa), a VYZÝVA Komisiu a všetky členské štáty, aby s prihliadnutím na odporúčania stálej pracovnej skupiny ERAC pre otvorenú vedu a inováciu vytvorili rámec správy, ktorý zabezpečuje účasť zainteresovaných strán z výskumnej komunity a účinné zapojenie všetkých členských štátov a zodpovedá týmto zásadám a kritériám:
 - a. združenie a interoperabilita existujúcich dátových infraštruktúr a súčasne dodržiavanie mechanizmov jej správy a financovania;

- b. jasné a funkčné vzájomné vzťahy medzi jednotlivými subjektmi, ktoré tvoria rámec správy EOSC, a predovšetkým jasné vymedzenie úloh správnej rady a výkonnej rady, pričom sa zabezpečí, aby obidva tieto subjekty mali jasne vymedzené úlohy a správna rada vykonávala dohľad nad správou EOSC;
 - c. objektívne a transparentné kritériá výberu a zapojenia zástupcov a zainteresovaných strán z členských štátov a pridružených krajín, ako sú široké celoeurópske výskumné infraštruktúry, verejné výskumné organizácie a univerzity, vo výkonnej rade, pracovných skupinách/podskupinách a ďalších relevantných výboroch;
 - d. inkluzívnosť a otvorenosť rámca správy EOSC s cieľom zaistiť efektívnu komunikáciu medzi tými, ktorí vykonávajú³, a tými, ktorí prijímajú rozhodnutia;
 - e. rozvoj vedeckej odbornosti o EOSC.
13. NABÁDA Komisiu, aby do orgánov EOSC vymenovala špičkových odborníkov s dobrými väzbami na vedeckú obec a národné a medzinárodné iniciatívy a aby zabezpečila účasť všetkých zainteresovaných strán nezávisle od toho, či sa už pripojili k schváleniu vyhlásenia o EOSC alebo nie.
14. VYZÝVA Komisiu, aby vyvinula maximálne úsilie o to, aby sa v roku 2018 zaviedla do praxe štruktúra správy EOSC, a to v úzkej konzultácii s ERAC a bez ohrozenia kvality.
15. VYZÝVA Komisiu zabezpečiť, aby príležitosti, ktoré poskytuje EOSC, v maximálnej miere využili všetky členské štáty, a to predovšetkým aj prostredníctvom jeho technického dizajnu a osobitných opatrení, ako sú napríklad investície do ľudského kapitálu, na podporu združenia ich infraštruktúr do EOSC.

³ Účastníci samitu EOSC, ktorí sa konal v júni 2017, a signatári vyhlásenia o EOSC, ktorí sa angažujú v realizácii vízie európskeho vedeckého cloudu, pričom rámec je otvorený pre vstup nových účastníkov, ktorí sa chcú zúčastniť na tomto úsilí.

16. VYZÝVA K účinnej realizácii EOSC a ŽIADA Komisiu, aby v úzkej konzultácii s členskými štátmi vypracovala koncepciu budúceho financovania EOSC a akýchkoľvek ďalších rozpočtových rozhodnutí vyplývajúcich z realizácie EOSC. Osobitne ZDÔRAZŇUJE dôležitosť vývoja udržateľného obchodného modelu a výberu najvhodnejšieho právneho nástroja pre druhú fázu vývoja.
 17. PODČIARKUJE globálny charakter správy výskumných údajov, víta prebiehajúce diskusie v kontexte medzinárodných fór a VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby v medzinárodnom kontexte koordinovali svoje pozície.
-